

TALEPAPIR – DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd om BUU alm. del spm. P og Q
Titel	Regeringens initiativer på almen- og specialundervisningsområdet
Målgruppe	Børne- og Undervisningsudvalget
Arrangør	Børne- og Undervisningsudvalget
Taletid	Ca. 5 min.
Tid og sted	Torsdag den 25. februar kl. 10.15 – 11.15 i lokale 2-133

Disposition

- 1. Indledning**
- 2. Kort status**
- 3. Regeringens initiativer på den korte bane**
- 4. Evaluering af inklusion og specialpædagogisk bistand**
- 5. Afslutning**

Samrådspørgsmål P: ”Hvilke konkrete ideer har ministeren til at styrke inklusionen i folkeskolen, så flere børn med specielle behov reelt bliver en del af det sociale og faglige fællesskab i klassen?”

Samrådspørgsmål Q: ”Hvad er ministerens holdning til, at andelen af elever der segregeres har været stigende de sidste fire år og nu stort set er tilbage på samme niveau som i 2012, og hvilke initiativer mener ministeren, at det kalder på, i det der henvises til flere elever modtager specialtilbud bragt på kl.dk. den 23. januar 2020?”

1. Indledning

- Tak til Konservative Folkeparti for at sætte fokus på denne vigtige dagsorden – og jeg er enig i de indledende ord fra ordføreren.
- Det har været forkert at fastsætte en målsætning om et konkret tal for inklusionsgraden, og det er godt, at den er blevet afskaffet igen. Børn passer ikke ind i sådanne statistikker, og fokus må ikke være at få børn til at passe ind i en bestemt kategori. Det skal være en faglig vurdering, der ligger til grund for, hvilket undervisningstilbud, der passer bedst til barnet.

2. Kort status

- Når flere børn får et specialundervisningstilbud, bliver jeg indledningsvis lettet. Jeg har indtryk af, at for få børn har fået det undervisningstilbud, som er bedst for dem. Det kommer an på barnet og dets behov, og mange børn kom i klemme umiddelbart efter vedtagelsen af inklusionslovgivningen. Mit indtryk - de seneste år - er, at for få elever har fået det tilbud, som de har behov for.
- Men når flere elever modtager specialundervisningstilbud, så kan man faktisk ikke bare som udgangspunkt sige: Det er godt, eller det er skidt. For det handler jo om, hvorvidt undervisningen passer til eleven.
- Det er godt, hvis det er det fagligt bedste for eleven at modtage specialundervisning. Det er skidt, hvis eleven havde bedre af at modtage almenundervisning.
- I en periode var man politisk alt for optagede af at ramme en bestemt procentandel for, hvor mange der modtog specialundervisning, og hvor mange der var i almenundervisningen.
- Midt i det blev det enkelte barn glemt. Og det er ubetinget skidt.
- Der er lige så stor en andel elever i segregerede specialundervisningstilbud som før inklusionslovgivningen tilbage i 2012, og jeg vil gerne adresse en problemstilling, der bekymrer mig meget i denne sammenhæng.
- Vi hører i for høj grad, at der sættes for sent ind. Der går for lang tid, inden børn kommer i et specialtilbud. Det er min oplevelse, at problemerne er større, end de var før inklusionslovgivningen, selvom lige så mange kommer i specialtilbud.

- Er det fordi, at flere børn er blevet dårligere eller har fået det skidt, eller skyldes det, at vi sætter senere ind i børnenes udvikling efter inklusionsloven.
- Vi kan se af tallene, at der er store kommunale forskelle, og mens de fleste kommuner har haft en stigning i andelen i segregerede tilbud, har 15 pct. haft et fald.
- Mange af de historier, vi hører fra praksis vidner både om fejlslagen inklusion, og om skoler og kommuners udfordringer med at omsætte de fine idealer om inklusion til skolens hverdag og virkelighed.
- Historierne peger på, at inklusion i nogen kommuner i for høj grad er blevet gjort til et ideal, der spærrer for, at vi giver børn med udfordringer de rammer og den støtte, de har brug for.
- Når det er sagt, så ser jeg gerne, at vi ændrer i organiseringen af specialundervisningsområdet, så flere specialtilbud forankres på den enkelte folkeskole. Vi har haft en drøftelse i Folketinget omkring de elever, som modtager under 9 timers støtte, og jeg vil gerne understrege, at jeg synes, at det er vigtigt, at vi får højnet retssikkerheden omkring det.
- Men det er ikke nok med det. Skolerne skal i højere grad være gearet til at yde en vifte af specialpædagogiske tilbud og støtteformer (melleformer) og med et korps af lærere med specialpædagogiske kompetencer, så både økonomiske ressourcer og specialkompetencer bliver på skolerne og kan komme flere elever til gode.

- Helt konkret skal der være specialundervisningstilbud på alle skoler, så lærerne kan få hjælp fra et specialcenter. De vil også kunne hjælpe børn med andre problemer fx i hjemmet, og som i en periode har brug for mere ro om deres undervisning. De behøver ikke afvente en udredning, men kan få hjælp med det samme.

3. Regeringens initiativer på den korte bane

- I den almene folkeskole handler det om at løse de udfordringer, der forhindrer skolen i at være god for alle elever. Vi skal have specialpædagogikken tættere på, vi skal gøre brug af tolærerordninger – og vi skal sætte tidligt og forebyggende ind.
- Jeg er meget optaget af mellemformerne og at få specialundervisningscentre ud på selve folkeskolerne. Dette afspejler sig i det, som vi har lagt vægt på fx i vores håndtering af ordblindeområdet med flere læsevejledere. Jeg vil gerne have specialundervisningskompetencer på alle folkeskoler, så vi kan håndtere både indlæringsproblemer og problemer af social karakter. Dette handler om at vende tilbage til nogle af de ting, som var i gamle dage.

4. Evaluering af inklusion og specialpædagogisk bistand

- I evalueringen af inklusion og specialpædagogisk bistand bliver der også set på brugen af mellemformer mellem almen- og specialundervisning og de lovende resultater fra fx NEST klasser i Aarhus kommune, hvor alle elever, herunder fire med autisme, klarer sig godt i klasser med lav klassekvotient og to undervisere og en særlig pædagogisk tilgang. Jeg er meget glad for NEST-klasserne i Aarhus, hvor man skruer ned for klassekvotienten i de klasser, hvor der er børn

med diagnoser, som godt kan inkluderes under forudsætning af, at der er færre børn.

- Vi skal se på, hvordan vi indretter skolen på tværs af almen- og specialundervisningen, så skolen imødekommer elevernes forskellige behov og sikrer, at eleverne får den støtte, de har behov for.
- Jeg er endvidere meget ærgerlig over, at man gik væk fra at have specialundervisning som linjefag på læreruddannelsen. Derfor skal man også kigge på, hvilken slags uddannelse man giver lærerne, så de har de rigtige kompetencer til at håndtere problemstillingerne.

6. Afslutning

- Der kommer en evaluering af inklusion, og jeg har ikke noget behov for at vente med drøftelser af løsninger, indtil vi har et resultat. Da vi sidste år havde Sorø-møde om inklusion, var det min plan, at vi skulle gå i gang, og det har vi gjort bl.a. på ordblindeområdet og det store PPR-projekt, som vi har lavet i fællesskab.
- Derfor mener jeg ikke, at det er nødvendigt at vente på evalueringen, men den bliver selvfølgelig god at have også som sammenligning med gennemgangen på området i 2016.